

Svar på skriftligt spörsmål SSS 334/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om rätten för dem som hör till kyrkan att välja livsåskådningskunskap som läroämne i grundskolan och gymnasiet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 334/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att en elev eller en studerande som hör till kyrkan ska kunna delta i undervisningen i livsåskådningskunskap utan att träda ut ur kyrkan och

har det av undervisningsministern utlovade utredningsarbetet redan inletts eller när kommer det att inledas?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I 13 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) föreskrivs om undervisning i religion och livsåskådningskunskap. Enligt paragrafen ska den som ordnar grundläggande utbildning ordna religionsundervisning enligt den religion som flertalet av eleverna omfattar. Undervisningen ordnas med andra ord i enlighet med till vilket religionssamfund flertalet av eleverna hör. De elever som hör till detta religionssamfund deltar i undervisningen i sin egen religion. Även en elev som inte hör till detta religionssamfund kan efter att vårdnadshavaren meddelat saken till den som ordnar grundläggande utbildning delta i nämnda religionsundervisning.

För minst tre elever som hör till evangelisk-lutherska kyrkan eller för minst tre elever som hör till ortodoxa kyrkosamfundet vilka inte deltar i den religionsundervisning som avses ovan ordnas undervisning i deras egen religion. Om en elev hör till flera än ett religionssamfund beslutar elevens vårdnadshavare i vilken religion eleven ska undervisas. I praktiken ska rätten till undervisning i den egna religionen tillgodoses i de fall där det finns minst tre elever som hör till religionssamfundet i fråga i den undervisning som ordnas av den som ordnar grundläggande utbildning. En kommun där det finns såväl finsk- som svenskspråkiga invånare är skyldig att ordna grundläggande utbildning separat för vardera språkgruppen.

En elev som inte hör till något religionssamfund och som inte deltar i religionsundervisning undervisas i livsåskådningskunskap. En elev som hör till ett religionssamfund och för vilken inte ordnas undervisning i dennes egen religion undervisas på begäran av vårdnadshavaren i

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 334/2019 rd

livsåskådningskunskap. Den som ordnar grundläggande utbildning ska ordna undervisning i livsåskådningskunskap om det finns minst tre elever med rätt till sådan undervisning.

Elever som hör till religionssamfund och inte undervisas i deras egen religion kan delta antingen i undervisning i den religion som flertalet av eleverna omfattar eller i undervisning i livsåskådningskunskap. När en elev inte får undervisning i varken religion eller livsåskådningskunskap ska den som ordnar grundläggande utbildning ordna annan undervisning eller handledd verksamhet enligt 5 § i lagen om grundläggande utbildning.

En elev som deltar i annan undervisning i sin egen religion än den som ordnas av skolan, eller om eleven kan anses till någon del redan ha kunskaper och färdigheter som motsvarar den grundläggande utbildningens lärokurs, kan hen på vårdnadshavarens begäran befrias från deltagande i den avsedda undervisningen eller handledda verksamheten.

Statsrådet utfärdade år 2012 en förordning om timfördelning i den grundläggande utbildningen och om riksomfattande mål. Det gemensamma antalet undervisningstimmar i religion eller livsåskådningskunskap är minst 10 årsveckotimmar i årskurs 1–9 inom den grundläggande utbildningen.

Utbildningsstyrelsen har beslutat om grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen (OPH 2014), och de lokala läroplanerna enligt dessa togs stegvis i bruk från och med den 1 augusti 2016. Den lokala läroplanen ska överensstamma med den nationella timfördelningen inom den grundläggande utbildningen och i fråga om de åskådningsämnen som det ordnas undervisning i omfatta de mål och centrala innehåll som förutsätts i den nationella grunderna för läroplanen. Undervisningen är religiöst och konfessionellt obunden.

Bestämmelserna om religionsundervisning i 16 § gymnasielagen (714/2018) är i stort sett motsvarande. Istället för vårdnadshavaren ligger beslutanderätten gällande de olika i lagen stadgade valmöjlighetssituationer i fråga om religionsundervisningen hos den studerande. När det gäller gymnasiet föreskrivs det även om studerande som påbörjar gymnasieutbildningen efter att ha fyllt 18 år. En sådan studerande ges i detta fall undervisning i antingen religion eller livsåskådningskunskap i enlighet med dennes val.

Enligt statsrådets förordning (942/2014), som för närvarande tillämpas i gymnasieundervisningen, ska den studerande läsa två obligatoriska kurser i religion eller livsåskådningskunskap. Utbildningsanordnaren ska dessutom erbjuda den studerande fyra nationella kurser som fördjupade studier. Målen och de centrala innehållen för gymnasieutbildningen fastställs däremot i Grunderna för gymnasiets läroplan 2015 som fastställts av Utbildningsstyrelsen. De nya grunderna för läroplanen tas i bruk från och med den 1 augusti 2021.

Statsminister Rinnes regeringsprogram omfattar inte några anteckningar gällande undervisning i livsåskådningskunskap. Undervisnings- och kulturministeriet genomför utredningen gällande läroämnet livsåskådningskunskap som en del av stärkandet av jämlikheten. Eventuella ändringar

Svar på skriftligt spörsmål SSS 334/2019 rd

gällande undervisningen i läroämnet livsåskådningskunskap granskas efter att utredningen blivit färdig.

Helsingfors 9.12.2019

Undervisningsminister Li Andersson